

Megjelenik
minden
vasárnap
és
csütörtök
reggel.

JÁSZ UJSÁG

Megjelenik
minden
vasárnap
és
csütörtök
reggel.

SZÉPIRODALMI ÉS TÁRSADALMI LAP.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztő címére küldendők
ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN:
Egész évre . . . . . 8.— K
Fél évre . . . . . 4.— K
Negyed évre . . . . . 2.— K

Felelős szerkesztő:
BELEZNYAI LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: **DARÁNYI FERENC.**
Előfizetési és hirdetési díjak a laptulajdonos címére küldendők.

KIADÓHIVATAL:
Jászberény, Vásár-u. 2., hol hirdetések a legolcsóbban vétetnek fel. — Nyitlér sora 30 fillér.
ELŐFIZETÉSI ÁR VIDEKEN:
Egész évre . . . . . 9.— K
Fél évre . . . . . 4.50 K
Negyed évre . . . . . 2.50 K

Katolikus véreinkhez!

Mozgalmas idő volt a legutóbbi tizenegy nap Jászberény város életében. Nem a képviselőválasztást értjük, az politika — nem ránk tartozik. Történetek itt olyan dolgok is. amik mellett érdemes megállani s kissé erősebb kritikai pillantást vetni azok mélyére.

Nem tárgyaljuk a választási „epizód”-ot, az „ellenfél” nem érdemel komoly srokat. Csupán megállapítunk valamit. Akik a mezőtúri kubikosnak ezüstmenyegzős képviselőnkkel szemben való fölléptetésében csak a választás elcsúfítására kiesztelt puccsot látnak, azokat biztosítjuk, hogy eme feltevésükben csalódnak. Kicsiny szociáldemokrata mesterlegénykéik, naiv elvtársak vagy az egész heccet Apponyi-ellenes tüntetésnek feltüntetni óhajtó, de az igazi motívumokat titkolni akaró izraelita polgártársak mondhatják csak azt, hogy itt nem történt más, mint egy jó vicc rendezése. Csak ők hangoztathatják, hogy a város diszpolgára egyhangú megválasztásáról szóló távirati értesítés 9 óraker elköldhetésének megakadályozása „megérte a jól sikerült manőverre fordított fáradságot”.

Ámde a titkos rúgókat kutató, élesszemű boncoló előtt egészen más perspektívában áll a jászberényi képviselőválasztás. Nem politikai szemüvegen kell nézni az itt történeteket, mert politikai elvek mérkőzéséről csak ott lehet szó, ahol ilyenek vannak. *Gróf Apponyi Albert*tal szemben szegény Gyalog János olyan neveltség karrikatúra, aminőt csak egy grófunkat fanatikusan gyűlölő, városunk országos hírnevére mit sem adó s azt bosszúból beszennyezni kész elme eszelhet ki.

Nem elvek, nem is személyek mérköztek itt, hanem csak előcsatározás volt két világnézet között, melyek mihamarabb élethalálharcot vívnak egymással ebben a külső-belső ellenségtől annyira gyöngített országban.

A minden történelmi hagyományt, eszményit, szentet, magyart, ezeréves keresztény fajunk fentartó pilléreit ledöntögetni kész tábor előfutárai mozdultak meg s kezűtek a szervezés munkáját városunkban is, de hamis cégér, álúrügyek: ligás zászló kitűzése mellett, hogy az egy célra egyesült szabadkőművesek, szabadgondolkodók és szociáldemokraták félelmetes erővel rombolni megindult táborát erővel síték ama másik, ma még jórészen alvó, tétlen, közömbös, mondhatnánk lomha tábor ellen, ama ellentétes világnézet ellen, melynek van félteni valója, vannak szellemi, lelki, anyagi kincsei, de híveinek, követőinek szemén hályog van, melyet a zsidó újságok érlelnek, érzékeik narkotizálvák.

A szétszórtságban is diadalmas faj, a zsidóság üzente meg, kezdte meg a hadat a kereszténységnek s legerősebb expozitárjának: a katolikus egyháznak.

Ezért nem tudjuk, nem is akarjuk mert lehetetlen elválasztani egymástól az úrnapi ligás népgyűlés, a mult vasárnapi szociáldemokrata pártgyűlés s az esti „gazdapárti” programbeszédet egyes aktusait. Szorosan, elválaszthatatlanul összefüggnek azok, mert valamennyi egy célból, egy jelszóval, ugyanazok által vezényelve és intéztetve folyt le s indult a harcba, de nem az elvek világában, nem a felfogások és nézetek tisztázása érdekében, tehát nem vallásbölcseleti

vagy mondjuk társadalombölcseleti elméleti téren, hanem immár emberek, osztályok, intézmények ellen, azok kiirtása céljából kezdődött meg az ádáznak ígérkező, de most még alattomos aknamunka.

S itt néhány megdönthetetlen igazságot kell leszögeznünk.

Az egyik az, hogy a szabadgondolkodó társadalomtudományiak, a szabadkőműves páholytestvérek s a szociáldemokraták talán különböző körökben, különböző szellemi és technikai fegyverekkel, de egyforma fanatizmussal egyazon célra törnek, mely nem más, mint a katolikus egyház lerombolása, a keresztény világnézet, a kereszténység jellegének és jelvényeinek kiküszöbölése minden köz és magánéletviszonyból, az iskolából, az egyetemből, az országházból, állami és minden közintézményből. Ne mondja senki, hogy ez csak felekezeti szemüvegen át látott elfogult rémlátomány. Figyelje meg kiki azt a következetes egyezőséget a három destruktív irányzat elvei, személyei és tervei között, amit rögtön ki is mutatunk pár vonással.

A hárompontos, azaz szabadkőműves testvérek napvilágra került, mert már nem is titkolt programjuk szerint a „klerikalizmus” ellen dolgoznak, még pedig négy irányban.

1. Mozgalmat indítanak a szekularizáció tárgyában. (Hajdu megye körirata.)
2. Állandó antiklerikális propagandát szerveznek a napilapokban. (Négy fővárosi napilap kivételével, mint az Alkotmány, Új Lap, Bp. H., M—g, — minden zsidó lap szekularizál.)
3. Antiklerikális, szabadkőműves irányú lapot indítanak. (Már meg is jelentek a „Világ” és az „Est”.)
4. Mindent elkövetnek a tanítókép-

zők és az iskolák államosítása érdekében.

Ime a szabadkőműves főtörkévkés: állandóan napirenden tartani, agítani az egyházi vagyoni elrablása s a gyermeknek az egyház kebléről való leszakítása mellett. Hasábotak irhatnánk e programról, mely hivatalosan a szabadkőműveseké. S itt jön a mi tudósunk, a szabadgondolkodó vezér, annyi ligás gyűlés szónoka, dr. Kunfi Zsigmond. Talán ő nem . . . testvér? Azt mondtuk: *egy az etv, egy a cél, egy a törekvés. Halljuk saját szájából.*

„A klerikalizmus modern fegyverkezése azért történik, hogy meghiusíthassa az elkövetkező veszelty, a két nagy szekularizációt: a papi javaknak és a gyermeki léleknek szekularizációját . . . Jól tudja a reakció, hogy a francia szeparációt azoknak a polgároknak a választójogosságra való lépése tette lehetővé, akik 1883-ban vagyis akkor jártak iskolába, mikor az állami, felekezettől mentes és ingyenes népoktatás megvalósult. Viszont mi is tudjuk, hogy addig, míg iskoláinkban a lelkek megmérgezése tovább folyik, gazdasági és politikai haladásra nem számíthatunk. Nálunk 16 ezer népiskola közül 12000, 167 gimnázium közül 137 felekezeti. És e népoktatásnak a költségeit az államnak kell megfizetni . . . De bármilyen eszközökkel rontják is meg a gyermekeiket: el fog, el kell következnie ama nagy gátszakadásnak, mely a magyar ugarra ráviszi a nyugati kultúra termékenyítő árait. E harcot Isten és pokol összefogott hatalma ellen meg fogjuk vívni. Az első lépés: el kell választanunk az iskolát az egyháztól; az iskolát, mely ma a templomi előcsarnok a demokrácia kathedrálisává kell tenni. Ebben a nagy kulturharcba nem vezethet bennünket más jelző, mint ez: Ki a pappal az iskolából!

Ime így gondolkozik, így beszél. Így lázít a vallás ellen, a valláserkölcsei nevelés, tanítás ellen dr. Kunfi, a Kassán csúfosan megbukott szociáldemokrata képviselőjelölt. Tehát ő nem csak a szabadkőművesekkel fuj egy követ, nemcsak a szabadgondolkodók atyamestere, hanem szociáldemokrata is, Peyer Károlynak kollégája sorsban, elvben is, de különösen azon végzenzenciában, hogy a püspököktől, a *butaság vámszedőitől és a maradiság őreitől el kell venni fölösleges vagyonukat.*

De volt még egy szám: a ligás gyűlés utolsó szónoka, Fáber Oszkár is szónokolt. A katolikus vallás, a papi osztály, a „csuhás“-ok ellen izgató, a skapuláris népbutítás szemérmetlen ecsetelője néhány éve maga is fiatal „csuhás“ volt. Szerzetes növendék. „Jámbor“ kispap. Saját állítása szerint a nevelés, a környezet, amint mondják a millió, tanulmányai, a világ, szóval minden nemhogy a papság csendes munkás szentélyébe vezette volna, hanem a szociálisták tomboló táborába hajtotta. A papi, tanári katedra helyett a „Népszava“ szerkesztőségébe.

Ez a sajnálatraméltó, Istentől messzire esett ember Fáber Oszkár. Nem szívessen, de foglalkozni kellett egyniségével, hogy megértse és helyesen, igazságosan megítélhesse a jászberényi publikum az ő itteni szereplését. Ő is ligaszónok, agitál a választói jog kiterjesztése mellett. Illetve ezt kellene tennie, ámde ő mást beszél.

Tudományos embereknek fejéből és könyveiből már régen a ponyvairodalom, no meg az utcai szociáldemokrácia szemétdombjára kihányt ócska frázisokkal, változásokkal és rongy „igazságokkal“ traktálta az ilyenekhez nem szokott jász népet. Aki nem hallotta, jobb ha nem tud róla; aki hallgatta és józslés volt benne, tüntetőleg elhagyta a gyűlés helyét s ilyenek sokan voltak az intelligencia és a föld népe köréből. De volt tüntetőleg helyeslő hallgatóság is, voltak ott iparosok, napszámók, inasok és mindenféle segédek s voltak nagy számban zsidó ügyvédek, zsidó tanárok, zsidó kereskedők, és sok, sok, sok zsidók. Elismeréssel koncedáljuk, hogy a saját vallásukat szerető s így a másét is megbecsülni tudó jobberzésű zsidó intelligencia tagjai voltartartották magukat, sőt eitétek e kétes értékű mozgolódását hitorsosainak, de megint le kell szögeznünk azt a tény is, hogy *ezeket az országosan ismert agitátorokat zsidók hívták ide, zsidók fogadták az állomáson, zsidók vezették a*

szekularizáló és vallásgyonyoló gyűlést, zsidók helyeselték a kirohamásukat.

Az már csak folyománya volt az eseményeknek, hogy a Világosság-nyomdából kikerült liga-gyűlés plakátja után ugyanonnán kikerült falragaszokon és cédulákon jeleztek a szociáldemokrata jelölt fölléptetését, majd a választói névjegyzékben sehol sem szereplő Peyer után a központból küldött Gyalogra ismét domináló számban a zsidók szavaztak le. Az is mellékes, hogy ezen jelöltek fonográfyszerűen szavalták el esténként a Kunfi-Fáber beszédek kivonatait, mindig az volt: Le a csuhásokkal!

Nos hát ezen teljesen indokolatlan és visszafelé sült zsidó támadással szemben még egyet akarunk csak leszögezni.

Jászberényben voltak és vannak nagy számban körök, egyesületek, katolikusok, reformátusok és szintelenek. Mindezeknek voltak és vannak gyűléseik, előadásai, jókatolikus, protestáns vezetők, lelkes tagjaik, de még nem volt rá eset, hogy Jászberényben akár a katolikusok, akár reformátusok antiszemita gyűlést tartottak volna s azon a héber vallás ellen, a khevra kadisa, a rituális állatkinzó szertartások, a zsidó és gój közötti, minket állattá lealázó különbségtétel miatt vagy bármilyen ürügy alatt is a héber vallás, a zsidó faj vagy ennek hirtelen gazdagodása ellen lázító beszédek, otromba támadások hangzottak volna el. Ilyen még városunkban nem történt Sőt lapunk legelső száma a tanúság, hogy a valláserkölcös felfogást, a pozitív hit alapjára helyezett zsidó szervezkedést, mint a zsidó keres. egyet, zsidó *nőgyelet*, zsidó patronázs stb. csak dicsérni s követendő szép példának odaállítani tudtuk.

S íme most a jászberényi zsidók provokálják a katolikusokat, indokolatlanul, vakmerően, tudatosan. Ez azt mutatja, hogy a 26 ezer katolikkal szemben álló 2 ezer zsidó szellemi vezérei már vagy nagyon

TÁRCA.

A táncosnő.

Az öreg nyugalmazott kapitány kopasz fejével, hegyes bajuszát pödörve zavartan állt előtte. Semmi kétség! Nem csalódhatott! Minő hasonlatosság!

Éppen ilyen volt az ifju Testa Magdolna, olyan bájos alakja, behízelgő szeme és ő is táncosnő volt, midőn meghódította az akkoriban fiatal kapitány szívét.

Együtt utazgattak egy ideig, de a kapitány megokolta a költséget, megunt a dolgot és egy szép napon . . .

Keserű emlékek szálltak meg. Azután következett a francia háború; Mars-la-Tournál súlyosan megsebesült és nem szolgáltatható tovább. Visszahúzódott kis birtokára, fiatal nemes leányt vett nőül és most alig huszonöt évvel a nagy háború után, igen öreg, csendes úr lett belőle.

Igen! Itt állt előtte Testa Magdolna, mint a régi édes időben.

Kezeit feje mögött összekulcsolta, szemei szelíd pajkossággal tekintettek rá.

Félig színházi öltözetben volt, de egy bő szürke köpeny borult hajlékony alakjára.

— De szóljon már végre, kapitány úr mondá vidáman, ön csak áll előttem, mint egy sóbálvány és majdnem elnyel a szemével. Szóljon bátran! Nem vagyok én bűnbánó Magdolna, de egy vidám életkedvű leány, aki sok mindent meghallgat.

Piros ajkai mögött megvillantak apró foga.

— Ragadozó állat fogai, gondolá az öreg úr, azt hiszem jól tud velük harapni.

— Tisztelt nagyság! Csak azért jöttem, mert bálmulatosan hasonlít egy . . . egy hölgyhöz, kit valaha közelről ismertem. Kíváncsiságom ide vonzott; hiszen láthatja, hogy udvarlónak már öreg vagyok.

— Úgy? szolt a leány és szeméi tágra nyíltak. Csak azért? Nevem Testa Magdolna, így hívták az anyámat is, ki szintén táncosnő volt . . .

— Anyja Testa Magdolna volt . . . Él még?

A szép leány közönyösen vállalt vont és egy vidám operette dallamot eldúldolt s csak azután felelt:

— Anyám már régen meghalt. Alig tudok róla valamit. Könnyelműen élt. Akkor halt meg, mikor én még apró gyermek voltam. Talán ismerte őt? Azt mondják, hogy nagyon hasonlítok rá.

Ezt akarta tudni.

— Testa Magdolna, szolt magában az öreg úr és még idegesebben rángatta a bajuszát, mintha a halottak új életre ébrednének.

Midőn az öreg kapitány eltávozott a leány egy székre rogyott és vadul fölkapogott. Kéjjel nyújtózkodott.

— Most megtudtam, ki tette tönkre szegény anyámat. Várj csak vén róka, még nem számoltunk le egymással.

Ugy felragyogott Testa Magdolna a kis hercegi székvarós színházi egén, mint egy tündöklő üstökös, melynek utját nem ismerjük. Ha a híres táncosnő megjelent a színpadon, megremegette a tapsvihar a zsúfolt színházat. De akárhogy keresték kegyeit a város legelőkelőbb urai, ő hidegen visszautasított mindenkit és kegyetlen

erőseknek érzik magukat, vagy túlmerészek vagy meg gondolatlanok és tudatlanok.

Bármint álljon is a dolog, egy a tény. Nyilvános gyűléseken, a kocsimákban, a piacon, az utcán a zsidóság kommandó-jára szidták a katolikus papságot, gunyolták a vallást, a hitbeli buzgóságot, lázítottak a 900 éves magyar katolikus egyházi vagyon ellen a gyűlölet, a guny, a rágalom, a ferdtetés népmámító fegyvereivel. Nos hát mi megmutatjuk, hogy nem zsidók, de keresztények vagyunk. Nem megyünk a zsidóknak, nem támadjuk őket sem szóval, sem másként, csak megtámadásunkkal szemben védekezni fogunk.

Még az utolsó féreg is vonaglik, védekezik, ha rálépnek. Csak a katolikusok, a jászberényi hitéhez ragaszkodó becületes jász nép törjön el mindent? Oda-jutottunk volna már, hogy jött-ment szocialista legények, szabadkőműves népmámítók, püspökfalatokra éhes zsidógyerekek büntetlenül, egyetlen ellenmondó hang nélkül gyalázhatják vallásunkat, hitünket, papságunkat???

Nem veszhetet még ki e városból a régi hitbuzgóság, a katolikus jászok szerte a hazában híres vallásos érzülete! Vannak lesznek még sokan, sok ezren, kik megadják a választ a zsidó orvtámadásra! Vannak még katolikus köreink, vannak azokban katolikus vallásukért forrón dobogó szívek, van még bárorság a jászfőváros katolikus népében, hogy kimutassa hitbeli meggyőződését, hogy tüntessen szent valása mellett hogy ott legyen azon az *impozáns nagy népgyűlésen* táborának ezreivel, amelyen majd katolikus vezéreink a jásztestvér községek részvételével verik vissza az ellentük intézést galád támadásokat.

Katolikusok! Véreink! A jászberényi *Katolikus Népszövetség hatalmas népgyűlést fog tartani*; országoshírű szónokok ajkairól fogjuk hallani szent hitünk védelmét s a lángragyújtó buzdító szót katolikus népünk szervezésére. Mindenki készüljön e gyűlés-

re, hirdesse azt, agítájon mellette s ha eljön az a nagy nap, amit mindenkivel közölni fogunk, akkor minnyájan ott legyünk tanulságot tenni hitünkéről, tüntetni katolikus vallásunk mellett s választ, feleletet adni a zsidó támadásra olyani, hogy hangját meghallják nemcsak a vármegyében, hanem az egész országban.

Készüljünk a katolikus népszövetségi gyűlésre.

Választások a vármegyében.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegyének minden téren való helyes szervezeti voltát tükrözik vissza a lezajlott országgyűlési képviselőválasztások. A választást vezető fórumok hivatali korrektségén kívül a választók érettségét és komolyságát jellemzi azután az a körülmény is, hogy itt egy helyen sem volt rendezettség, vérengzés. Rendben folyt mindenfelé a választás és az eredmény után csendes lett minden.

Egy azonban konstatálható, hogy az ellenzéknek kedvező helyzetre nézve a megye majdnem pártatlanul áll, amennyiben a 7 választókerületben négy Kossuth-párti és két nemzeti munkapárti győzött a hátralevő egy kerületre vagyis a karcagi mandátumra nézve pedig — hol szintén a Kossuth-párti dr Falussy Árpád van hír szerint előnyben dr Ábrahám Dezső Justh-pártival szemben — pótválasztás lesz.

A választásokról történt hírlapi beszámolások során — minden öndicséret nélkül mondhatjuk — nemcsak a vármegyében, de a fővárosban megjelenő lapok közölt is a „Jász-Ujság” volt az *első*, mely a megyében és az országban június 1-én megejtett választásokról kimerítőleg és autentikus értesítések alapján leg hamarabb jelentést adott.

Jászberényi képviselő. Az idei országgyűlési képviselőválasztásoknak Jászberény városára nézve van egy feljegyzésre méltó jelensége és ez az, hogy Jászberény városából 1873 óta nem volt a magyar parlamentben országgyűlési képviselő és most Dr Almássy László helybeli ügyvédnek a pestmegyei szentendrei kerületben gróf Szapáry Pállal szemben történt győzelmével egy jászberényi ember számára is került mandátum a magyar törvényhozásban. A jászberényi szülőltnek bármely pártállásban is a közélet terén való illetékességi fényes előhaladása örömmel tölthet el bennünket. Mint értesültünk: a jászberényi ügyvédkar Dr Almássy Lászlót megválasztása alkalmából egy számára legközelebb rendezendő bankettel fogja megünnepelni.

Terrorizálás. A „Világ” című legfrissebb fővárosi merkantilista lap június 2-iki számában a jászberényi választásból kifolyólag a város két első emberét: Koncsek István polgármestert és Erdős András plebánost terrorizálással vádolja meg helyi tudósítás alapján. A tudósítás származását bölcsen tudjuk, vagy legalább a választás szimpotomáiból teljes biztonsággal következtethetjük ép ezért ennek az inkább komikus, mint otromba valótlanúsnak és szemenszedett hazugságoknak nem tulajdoníthatunk semmi fontosságot, mert nincs olyan hívegyelő ember, aki azt elhinné, hogy Jászberény város nem felhajtott, de önként jelentkező Apponyi szavazói számára szükségessé válhatott volna a terrorizálás bármely neme.

Panamák Jász-Nagykun-Szolnokban. E címen „Az Est” című fővárosi legújabb estilap tegnapi számában legnagyobb valószínűség szerint a lezajlott választások helyi hatásaitól inspirálva két- és félhasábos cikkben rohan ki vármegyénk árvaszéke,

kacérkodással kétségbeejtette minden udvarlóját.

Egyetlen egy fiatalember dicsekedhetett a táncosnő barátságával. E fiatalember katonatiszt volt, szerény családból, szerény vagyonnal bíró, de feltűnő külsejű, amennyiben rendkívül magas volt. Ott megy a hosszú Wolfer, suttogták egymás közt a fiatal gavallérok, a szép Magdolna kedvese.

Most ezuttal igazat beszélt a világ. A hosszú Wolfer csakugyan a szép táncosnő kedvese volt, és annyira szerelmes belé, hogy minden áron pénzt szerzett széleslyes úrnője kívánságai teljesítésére. Ez a szerelem azonban csak egy idilli, érzélgős viszony volt és ha szerelme kissé, túlzesebben akart nyilatkozni, a szép táncosnő szépen belakoltatta előtte az ajtót és addig magára hagyta, míg teljesen megszédült és széleslyes hölgye parancsainak engedelmesskedett.

— Tehát nem teheted Feri? Mondd inkább, hogy nem akarod, aki valamit akar, az el is éri.

A hosszú fiú izgatottan borzolta fel göndör haját.

Magdolna, előre hajolva ült egy károszékben. A fiatalember nem vette észre diadalmas arckifejezését, ideges ajkharapását. Olyan volt a leány, mint a leleskedő macska, ki ugrásra készül az áldozatára.

— Valld be hát, hogy nem törődöl velem!

* Fekete szemei villámokat szórtak.

— Magdolna szól az ifjú szemrehányó hangon, ne légy igazságtalan. Nem tettem meg érted mindent? Az örvény szélehez jutottam és belezuhanok, ha nem kínálkozik egy mentő kéz, most a lehetetlennel kívánod?

— Feri! A leány felugrott, hizelegye hozzálépett és meleg lehelete elbódította őt. Feri! Ha ez igaz, ha örvény áll előttem és nem menekülhetsz, akkor szökjünk, menjünk innen együtt, hanem pénzt kell kerítened, mert szükségünk van pénzre.

A fiatalember kétségbeesetten kotorászott a zsebeiben.

* — Végem van Magdolna. Nincs már semmi, apám pedig akinek még van, nem akar adni.

Ám a szép kisértő csábítóan és sze-

relmesen vágyait felizgatva, fülébe súgott:

— Hiszen annyi pénze van apádnak.

— De nem ad nekem belőle!

— Vegyél hát Feri. Lásd ez nem nagy vétek. Szerelmünknek, boldogságunknak hozod az áldozatot. Nincs előttünk más választás. Ha nem adnak végy!

— Magdolna! szóló remülten a tiszt.

De a lány karja, nyaka köré fonódtak forró ajkai szájára tapadtak és ismét hangzott a búvós suttogás:

— Csak ez menthet meg Feri!

Az ifjú lenézett a bájós alakra, amint telve szerelemmel, könnyes szemmel odaadón ráborult. E látvány hatalma alatt fölládozta szerelmének becsületét.

— Tisztelt Kapitány úr!

Láthatja, hogy van bűnhődés! Ismét életre kelt gyermeke alakjában az a Testa Magdolna, kit ön nyomorba és kétségbeesésbe űzött. Én pedig az új Testa Magdolna örülök a bosszúnak; örömmel ragadtam el öntől, amit legjobban szeretett e világon; a fiát! Én tettem azzá, ami lett. De mégis maradt bennem a részvétnek egy

közigazgatási bizottsága és több főtisztviselője ellen, amelyben a közigazgatási bizottság fegyelmi választmányának az árvaszéki kölcsonök ügyéből folyólag hozott ismeretes ítéletét bírálván, a hites becsü-
sők törvényes vallomása alapján folyósított árvtári kölcsonök kiadásánál panamázással vádolja az egész vármegyét. A dolog ismeretén kívül álló hírlapi bírálat útrugóját sejtjük és miután abban vármegyénk több jellemű szeplőtlen főbb tisztviselője és vezetőférfia van rejtett tendenciákkal szenzációhajhászás céljából meghurcolva, kell, hogy a Deutsch Jakabféle kölcsonök ügyet érintő ezen kinos ügyben a vármegye közönsége számára teljes világosság, s az igazság alapján való magyarázat nyujtassék azok által, kik a becsület fogalma szerint teljesen ártatlannak az ügyben.

A másik jázsági jelölt: dr Hege-
dus Kálmán volt jászkiséri bankigazgató,
jelenleg fővárosi ügyvéd Halason Babó Mihály
és Justh Gyulával szemben nem nyervén
el az abszolút többséget, közte és Babó
között pótválasztás lesz.

HIVATALOS RÉSZ.

Városi közgyűlés. Jászberény város képviselőtestülete e hó 10-én tartja e havi rendes közgyűlését, melynek tárgyai lesznek: A városi téglagyár létesítésére felveendő kölcsonök ügyében a vármegyei törvényhatóság jóváhagyó határozata. A városi tanács a járdaépítő bizottság által a gyalogjárók fejlesztése tárgyában tett javaslatot s az ezzel kapcsolatos járdaépítési iránti kérvényeket betérjeszti. A tisztai mérnök jelentése a vízimalomnak olajmotorral leendő ellátása s a gép beszerzésére vonatkozólag. — Téglagyár létesítése. A városi takarékpénztár létesítése tárgyában hozott törvényhatósági bizottsági határozatra nézve intézkedés. Az Erzsébet kórház alapszabályának módosítása és végül az 1908. évi gyámpénztári

szikrája. Midőn elköltöttük az öntől Jopott pénzt és ő végső elkeseredésével elvesztette Monte-Carlóban utolsó garasát — megleptem őt halántékára szorított pisztollyal. Elvettem tőle a fegyvert és hidegen szóltam hozzá: „Ha szerelmemben hittél Feri nagyon csalódtál,„ Aztán elmondtam neki mindent és ő megtörve, lealázva lerogyott előttem.

— Most pedig legyen esze Wolfer ur folytatám. Csak apján, nem önön akartam, bosszut állni. Vissza nem térhet, mert tudja mi vár önre otthon. Mert ön a hamis szerelmet igaznak vette és becsületét feláldozta érte, csalódásáért életével akar lakolni. Ez nem helyes Wolfer ur. Vegye ez összeget és próbáljon vele valamit az új világban. Talán szerencsét talál ott és a nevet, melyet most átkoz, valaha még áldani fogja. Mert azt mondják, hogy a pénz hatalma gyógyító flastrom a legfájdalmasabb sebekre is.

Elfogadta a pénzt, kapitány ur, mely egy része volt az ön vagyonának és szemem láttára egy Belgiumba induló gyorsvonatra szállt.

számadást jóváhagyó belügyminiszteri intézkedés bemutatása.

Központi választmányi ülés. Jászberény városi választmánya pénteken délután tartott ülést Koncsek polgármester elnöklete alatt, mely alkalommal a választási elnök betérjesztette az 1-én megtartott országgyűlési képviselőválasztáson felvett bizottsági jegyzőkönyveket, amely szerint leszavazott 560 szavazó, melyből Apponyi Albert grófra esett 489 és Gyalog Jánosra 71 szavazat. Elutasított az első szavazatszedő küldöttségénél 35 és a másodiknál 22 szavazó és pedig azon a bizalmi férfiak által is konstatált törvényes indokból, mert nevük a választási jegyzékben felvéve nem volt. A választásról felvett jegyzőkönyv egyik példányát felterjesztetett a belügyminiszterhez, míg a másik példány a városi levéltárban helyeztetett el.

Negyedik gyógyszerész. A vármegye alispánja Tornyos Alajos és Garzó Gyula (kisujtszállási) okleveles gyógyszerészek kértrendbeli kérvényét adta le a város hatóságához véleményadás és a törvény értelmében való hatásköri intézkedés végett, mely kérvényekben, nevezett gyógyszerészek egy jászberényben felállítandó új, vagyis a negyedik gyógyszerészter engedélyezéséért folyamodnak. Ezen kérvényezések ügyében a városi tisztai főorvos szakvéleménye után a közegészségügyi bizottság fog előbb határozni.

Könyvismeretetés.

Bibliai drámák. Irja A czél Lajos. I. kötet. Az első bűn. Dráma 1 felvonásban. — Az első vér. Dráma 3 felvonásban. Nyomatott Szikszifehérvárott. Debreceni István könyvnyomdájában. Köteteje 1 korona. Kapható szerzőnél Ökérén.

A mai színműirodalom termékeiközül, melyek az emberben az állatot keresik és

De nem hiszi ön is, hogy van bűnhődés? Talán én is fogok egykor bűnhődni. Anyám vétkeiért. Az írás is azt mondja: Az apák bűneit megbüntetem a gyermekeikben. Kissé furcsa, hogy az én kezem írja le e nehéz szavakat, de azért igazam van, ugy-e kapitány ur: van-e világon is bűnhődés.

Az ön

Testa Magdolna.

Égő szemekkel bámult az öreg kapitány a levele, melynek ördögös vonásai vérvörös fényben ugráltak előtte. Közben pedig fel-felbukkant az egykor szeretett Testa Magdolna bübajos arca. Minden betű egy-egy kísértetté vált, mely szívébe markolt és gunyszavakat sziszegett fülébe. Tehetetlen dühében összegyűrte a levelet és a sarokba dobta. Azután ájtultan dőlt hátra székeben.

Szombatos Elemér.

nak két bibliai drámája. Merész dolog ily témák megírására vállalkozni, melyek Madách, Geöthe, Byron agyát foglalkoztatták, sőt az ő drámaírói erejüket is próbára tették. Nem is lehet a szerzőnek magát teljesen emancipálni ily elemi erővel ható befolyások alól, de nem szükséges. Mindig lehet azonban valami eredetiséget belevinni a darabba. Ugyanazon eszmének más felfogása, ugyanazon nemes gondolatoknak eredeti, minden előzőtől különböző feldolgozása olyan eredmények, melyekért küzdeni a legkiválóbb írók tisztességüknek tartották.

A czél Lajos derekasan oldotta meg nehézfeladatát. Nem a középkori iskolai drámák nehézkes nyelvén, kezdetleges technikájával építi föl a drámai cselekményt, hanem a modern színi hatás minden eszközét fölhasználja, lelket, életet önt darabjába s ezzel ragadja meg hallgatóját. Hallgatóságát mondom, mert hiszem, hogy ha a fertőzött levegő, hetérákát nevelő színházakban nem is, de azokon a világot jelentő deszkákon, melyeken nem aljasították üzleti cikkekké a női becsületet s a hitvesi hűséget, meglesz az ily fehér daraboknak is az ő újjászületésük.

dr. Barsy J.

UJDONSÁGOK.

— Apponyi gróf távirata. Apponyi Albert gróftól megválasztatásáról azzonnal távirati uton értesítették, amire a következő válasz érkezett:

„Tekintetes Koncsek István polgármester úrnak

Jászberény.

Örömmel és hálával vettem a hírt, hogy hű választóim az utolsó pillanat mesterkedésével szemben fényes győzelemre vitték nevem alatt pártunk zászlaját.

Apponyi“

— Műkedvelő előadás. Mint lapunk mult számában jelezte a központi rónak. kör újonnan berendezett kuglójánál folyó hó 18-én megtartandó megnyitási ünnepsége alkalmából a megnyitás után este műkedvelő előadás lesz. Színr kerül Muray Károly „Huszár szerelem“ című vígjátéka, melyben szerepeli fognak, hölgyek: Beleznay Ferenc, Thuróczy Magda, Pakot Ilona, Friebeisz Csörike; urak: Simonyi Gyula, Békésy Gyula, Schultz Lajos, Csete Lajos, Gabos Ferenc, Beleznay Ferenc és Beleznay Béla. A próbák már javában folynak.

— Szalmafonó kiállítás. A helybeli gazdasági népiskolánál ma és holnap tartják meg a földmívelésügyi miniszter támogatásával létesített szalma, raffia, hánccs, seprő és kosárfonó tanfolyam kiállítását. A több ezer számra tehető háziipari produktumok izéles rendben és beosztással az iskola két termében vannak elhelyezve. A kiállítás — melynek lefolyását jövő számunkban adjuk — érdemes a megtekintésre, ajánljuk a közönség figyelmébe.

— Új téglagyár. A Jázsági Hitelintézet és Takarékpénztár Részvény Társaság a városi homoki részén a cserődomb felé mész és homok-téglagyárt létesít 200,000 korona alapítke befektetéssel. A legújabb téglagyár ügyével a tegnapi tanács ülés foglalkozott és az intézet igazgatósága kérelmezéséhez képest bavezették

a telep engedélyezési eljárást. Ezen letékinté lyesebb pénzintézetünknek a gyárparipar terén való előre fejlődést célzó törekvését előismeréssel kell fogadnunk annál is inkább, mivel — mint már többször hangoztattuk — ily nemű vállalatok létesítésére a reális alappal rendelkező pénzintézeteket tarthatjuk legilletékesebbnek.

— **Iskolai vizsgálatok.** Az elemi iskoláinkban már egyre folytatók a héten a záró vizsgálatok és eddigi értesülésünk szerint a tanuló gyermekek minden osztályban szép előmentelről tettek tanúságot. A vizsgálatok tulajdonképeni eredményéről a vizsgák teljes bevételeivel fogunk beszámolni.

— **Öngyilkosság.** Megdöbbentő öngyilkosság híre futotta be tegnap délelőtt a 4. kerületben lakó gazda közönséget. Ugyanis ott Terenyi János helybeli gazdamester öngyilkossági szándékkal tegnap délelőtt hantékton lőtte magát és meg is halt. A szerencsétlen ember — mint mondják — ünneplőbe öltözött, megberetváltkozott s aztán a szobájában ágyra feküdvé, golyórt röpített az agyába. Öngyilkosságának okául zilált anyagi helyzetét mondják.

— **Kerékpár kirándulás.** Lapunk mult számában közölt egy, legközelebb rendezendő kerékpár felvonulási, illetve kirándulást tárgyaló felhívásunkra már többben iratkoztak fel a kerékpársport kedvelő sorából. Újból felhívjuk a kerékpárosokat, hogy lapunk kiadóhivatalában, vagy szerkesztőnkkel jelentkezzenek.

— **Villamos színház a ligetben.** A városligeti mulatóban csütörtökön volt az első villamos színházi előadás. Úgy ez, mint a tegnapi produkció kielégítette a közönség igényeit. Az ököritői tűzveszedelmet ábrázoló vetítéseken igen sikerültek voltak. Ma este Edvárd király temetése című képsorozat is lesz műsoron. A szabadban való látványosság iránt mindjobban fokozódik az érdeklődés.

— **Kire szavaz?** A helybeli választás sem igen szökölködött komikus jelentekekben. Ugyanis egyik szavazó polgártárs, akit a Gyalog-párt vezére az urna elé vezetett, mikor kérdezték tőle: kire szavaz? nyagot nyelt, a kalapját kétszer megfordította markában és cinikusan a mögötte álló vezetőre sanditva erélyes hangon bökte ki, hogy Apponyi grófra.

Történt aztán több jól elkészítési eset is az urna elé felcípelt, de nem szavazó, minden tekintetben szegény szörfű választó polgárok részéről.

Igy több Balog Jánosra vagy Magyar Jánosra és egyik Erdélyi Sándorra adta le nem számító szavallatát.

— **Lövés az udvarban.** Végzetesé válható lövés durrant el csütörtökön a Bány-utcában, hol a Kasza János 10 számú háza udvarán foglalatokodó házi-asszonyt érte egy honnan-honnan nem előrepült 9 m m flóber golyó. A lövés távolból, valamelyik szomszédos ház udvaráról eshetett s ép ezért az asszony többszörös szoknyája ráncában megakadt, szerencsétlenséget nem idézve elő. Kivánatos volna a városban való flóberzéseket szigoruan ellenőrizni.

— **Próbabál.** Schillinger és Jankovics helybeli jóhírű táncanítók ma este a „Pannónia” szálló termeiben a tanítványaik nyilvános bemutatása és a tanfolyam eredményének közlése céljából zártkörű próbabál rendeznek, 1 korona belépő díj mellett. A próbabálon három szép és értékes jutalomtárgy is lesz kisorolva.

— **Gulyáskóstolás.** Egy hozzánk érkezett meghívó szerint arról értesültünk, hogy f. hó 9-én a „Borsóhalmi állami iskola parkjának pázsitos halmán borsóval körített, gulyáskóstolással egybekötött barátságos összejövetel” lesz, amelyre a kóstolásban résztvenni szándékozik

előre kell hogy jelentkezzenek. Kezdeté d. u. 6 órákor. No hát ilyen sem volt még Jászberényben.

— **Felkértünk** tett kijelentés alapján annak közlésére, miként Sárközy Imre helybeli III. kerületi lakos a f. hó 1-én megtartott országgyűlési képviselőválasztás alkalmával a Gyalog János jelölését kéri beadványt neu írta alá s ott neve tévesen szerepelt.

— **Pályamutató.** Alig van magyar könyv, mely akkora sikert aratott volna, mint a Budapesti Hírlap kiadásában megjelent Pályamutató. A pályaválasztás előtt álló ifjúságnak ez a gyakorlati tanácsadója egyes könyvkiadók tetszését is annyira megnyerte, hogy nyakra-főre utánozzák és kisebb-nagyobb mennyiséget szörlőszóra „átkölcsönözve” belőle, különféle, többé-kevésbé hasonló című könyveket hoznak forgalomba. Az egész Pályamutatót természetesen nem lehet egyszerűen kisajátítani, mert ez már nagyon is beleütköznék a szerzői jogról szóló törvénybe és büntetőjogi következményei is volnának. A Pályamutató új III. kiadása, mely az összes életpályákat ismerteti, még pedig nemcsak egyszerűen a kvalifikációra vonatkozó intézkedéseket, de az előmenetelre nézve is sok helyütt igen alapos útbaigazításokat tartalmaz, 591 oldalra terjed, és csakis bekötve kerül forgalomra, darabonként 2 korona 50 fillérrel. A Pályamutató a Budapesti Hírlap kiadása és kapható az ország minden könyvesboltjában.

Irodalom.

Megjelent jó folyóiratok.

„Élet” ker. szellemű szépirodalmi képes hetilap. Előfizetési ára 20 kor. — Megrendelhető: Budapest VIII. Szentkirályi utca 28. — A 22. száma megjelent a következő tartalommal: Abdera. Spadon. — Virradat a Vágon. Sik Sándor. — Szűz Mária liliumvirága. Sz. Szigethy Vilmos. — Ifjúság. Pásztor József. — Akácvirágok. Castelli Erna. — Az esztergomi főszékesegyház. Petrik Albert. — Harmatos rózsza. (Regény) Möricz Zsigmond. — Schakespeare madarai. Várnai Sándor. — A vízi rózsza. Federik Boutel. — Májusi áhítat. Juhasz Gyula. — Emberfejek. Kárpáti Aurél. — Elmúlt idők. Perényi Adám. stb. — „Mária Kongregáció” havi folyóirat. Előfizetési ára: 2 kor. — Megrendelhető: Budapest. VIII., Mária-utca 25.

„Nagyasszonyunk” képes folyóirat nők részére. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Rendelési cím: Győr Káptalándomb 18. Előfizetési ára: 4 kor.

„Szövetkezés” gazdasági folyóirat, megjelenik minden szerdán és szombaton. — Előfizetési ára: 12 kor. — Kiadóhivatal: Budapest IX. Üllői út 25.

„Képes Missió-Könyvtár” szerkeszti: Dr. Lestyán Endre. Hittérjesztést ismertető folyóirat — Megjelenik: Nagyváradon.

!! Köszén !!

A legjobb minőségű hazai és poroszországi salak és pormentes szalon szén, továbbá budapesti légszeszgyári, valamint poroszországi pirszén (coakmsz) a bánya által előírt eredeti ár mellett alólrótnál megrendelhető.

Pontos szállításért zavatoságot vállal:

HOFFER MIKSA

több hazai és poroszországi

bánya képviselője.

JÁSZBERÉNYBEN.

Kiadóhivatali üzenetei.

Szűzskabányai előfizető. A lap-számokat május 22-étől kiadóhivatalunk pontosan utnak indítja. Ha lapot nem kap, az utban kallódhatik el. Az utolsó számokat még egyszer megküldtük.

Többeknek Árokszállás. A címszalagon jelzett megrendelésre küldi kiadóhivatalunk több t. címre a lapot. Kérjük elfogadni.

3565 szám.

1910. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A jászberényi kir. járásbírótság, mint telekkönyvi hatóság Horti László végrehajthatónak Tóth Mihály ügy is mint kisk. Tóth Ferenc, Erzsébet és József törv. képvis. végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében Geröcs Péterné Terenyi Rozália utóajánlata folytán az ujjabb v. hajtási árverést 320 kor hátr. tőke, ennek 1909. évi szept. hó 14-től járó 5 % kamatai, 66 kor. 30 fillér per és végrehajtási már megállapított, valamint a még felmerülő költségeknek, továbbá a csatlakozottak kimondott Parti Jánosné javára 196 kor. és Mautner Sándor javára 105 kor. 53 fill. követelés és járuléki kielégítése végett az 1908. évi XII. t. c. 27. §-a értelmében a szolnoki kir. törvényszék és a jászberényi kir. járásbírótság területén levő, s a jberényi 4616 sz. betétben A + 5579 hrsz. a. ingatlanra (ház udvarral a beltelekben) 1386 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban a következő feltételek mellett elrendeli.

1.) Az árverés megtartására határnapul 1910. évi június hó 21. napjának d. e. 9 óráját tűzi ki, a kir. bíróság ár. helyiségeiben.

Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási árnál alacsonyabb áron nem adható el.

3.) Az utóajánlat akkor is kötelező, ha az ajánlattevő az árverésnél meg nem jelen.

4.) Ha az árverésen az utóajánlatnál nagyobb ígértet nem tétetik, az ingatlan az ajánlattevő által megvettnék jelentetik ki. Kelt Jászberényben a kir. járásbírótság mint tkvi. hatóságnál 1910. május hó 9-én. Dr. Baráth István s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelélül

Nemes Viktor
telekkönyvezető.

Még csak néhány napig

kapható! Vegyünk 1 koronáért kongregációs sorsjegyet!!

Kapható ifj. Bató János fűszerüzletében.

Lapunk nyomdájában egy tanuló felvétetik.

Uri, katonai és polgári szabó.

Van szerencsém értesíteni Jászberény város és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy Jászberényben, a Vásár-utca 17 szám alatt

polgári és katonai szabóüzletet

rendeztem be. Ugy a fővárosban, mint az ország nagyobb városaiban szerzett tapasztalatom és gyakorlatom lehetővé tették, hogy a szabászat és ruhavarrás terén a legmesszebb menő modern ízlést és igényeket kielégítek. Üzletemben választékos minták s utolsó divat, illetve előírás szerint készítek mindennemű uri, katonai és polgári, továbbá sport- és lovaglőöltönyöket a legjutányosabb árban katonai előírás szerint csukaszürke szövetekből tisztí és önkéntesi öltönyöket tényleges és tartalékos tiszturak valamint kívánatra átalakítom azokat az újabb előírás szerinti követelményeknek megfelelőleg.

Mindennemű megrendeléseket pontosan és olcsón teljesítek s kívánatra esetleg levélbeni felhívásra a helyszínére utazom.

Becsés pártfogását kérve vagyok teljes tisztelettel

Szekeres Bálint,
uri és katonai szabó.

Aki temploma részére szép és tartós
mise ruhákat
akar szerezni, forduljon rendelésével
Szt Ferencrendi Mária Missio-
nárusnők zárdájához, Budapes
VII. Hermina u. 21., hol új mise
ruhákat készítenek és régieket ju-
tányos áron javítanak.

Elismerő nyilatkozat.

A rendelt casula és két dal-
matika igen szép. Gondos kézimunka
s így tartós. Ára szolid a minőség-
éhez képest.

Jászberényi plebánia-hivatal.

Lapkihordók
lapunk nyomdájában
felvételnek.

JÓ KÖNYVEK!

JÓ KÖNYVEK!

MEGJELENT

a Tárkányi-féle Vezérkönyv

a processziókhöz.

Tizenegyedik bővített kiadás. Az egri egyházm. hatóság jóváhagyásával. Ára erős vászonkötésben, arany nyomással 1 korona. — Baráczins J.:

Pleb. közös ájtatosságok.

Kiegészítője a Tárkányi-féle Vezérkönyvnek. Igen jó

imakönyv.

Ára egész vászonkötésben 60 fillér.

Az Egri Népkönyvtár:

hasznos és tanulságos füzetek, melyeket Samassa József dr. bibornok, egri érsek ur pásztorleveleiben valóban

hasznos, oktató és nemesítő hatása olvasmányoknak állít, s alkalmas eszközöknek arra, hogy a régi vallásos hitében már-már megrendült magyar népet őseink mély vallásosságához becsületességéhez, hazaszeretetéhez visszavezéreljék, a következők:

Krassy Félix: **Átok-e vagy áldás?** Ára 10 fillér.

Vágassy Gyula: **Gondolkozzál!** Ára 10 fillér.

Stolz-Krassy: **Száz jó tanács egy baj ellen.** Ára 40 fillér.

Stolz-Krassy: **Bölcsőtől az églig.** Ára 40 fillér.

Regények és egyéb művek:

A japán szekrényke.

Regény. Irta: Carruthers Resch. For-

ditotta: Nyizsnyay I. Ára 1 korona.

Az önző.

Regény Irta: Champol (De Lagreze gróf.) Ford. Nyizsnyay I. Ára 1 kor.

Szelid elbeszélések.

Ford. Nyizsnyay I. Ára 1 kor. 50 fillér.

Csepela L. dr.: **Szociális káté.** Ára 20 f.

Danielik J. dr.: **Középkori államtan.** Ára 30 fillér.

Halászy C. dr.: **A választói jog.** Ára 50 fillér.

Ivánovich E dr.: **Tilos-e a katolikusoknak a Szentírást olvasni?** Ára 2 kor.

Vágassy Gy.: **Az égi testek keletkezése.** Ára 10 fillér.

Megrendelési cím:

Irodalmi Egyesület Eger, Heves vm.

A postaköltség a megrendelő terhe. — Megrendelhető Pesti Péter nyomdájában is.